

कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन समर्थन र प्रशिक्षण केन्द्र (ABPSTC)

सुन्दरपुर, कञ्चनपुर

अनलाईन तालिम प्रणालिका लागि भिडियो पाठ्य सामाग्री तैयार गर्ने सम्बन्धि सन्दर्भ सर्तहरू (TOR)

१. पृष्ठभूमि

कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र (ABPSTC) सुन्दरपुर, कञ्चनपुर यसभन्दा अघि क्षेत्रीय कृषि तालिम केन्द्र भनेर चिनिने सहायक स्तरका कृषि प्रसार कार्यकर्ताहरू र अगुवा कृषकहरूका लागि कृषि व्यवसायको उन्नती, उद्यमशीलता एवं क्षमता अभिवृद्धि गर्न भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गतको एक मात्र संस्था हो। यस संस्थाले कृषक र कृषि प्रसार कार्यकर्ताहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्न शैद्धान्तिक र फिल्ड स्तरका ब्यवहारिक तालिमहरू संचालन गर्दै प्रदेशमा कृषि उद्यम स्थापना गर्न प्राविधिक तथा आर्थिक सहयोग प्रदान गर्दछ। यस संस्थाको प्रमुख लक्ष्य कृषिको रूपान्तरण गरी रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गर्न प्रतिस्पर्धात्मक वातावरण सिर्जना गर्नु हो। यसले खाद्य र पोषण सुरक्षा सुनिश्चित गर्न, गरिबी उन्मूलनमा योगदान पुऱ्याउने दृष्टिकोण राखेको छ। त्यसैगरी, ABPSTC ले वैज्ञानिक भूउपयोग व्यवस्थापन र सामाजिक न्यायमा आधारित सहकारी क्षेत्रलाई परिचालन गरेर प्रदेशबाट आत्मनिर्भर उत्पादनको स्थिति र कृषि तथा कृषि उत्पादनको निर्यात गर्ने MOLMAC को लक्ष्य हासिल गर्न समन्वयात्मक रूपमा काम गर्दछ।

क्षेत्रीय कृषि तालिम केन्द्रको रूपमा स्थापना भएको र ABPSTC को रूपमा पुनर्संरचना भएदेखि यस केन्द्रको मुख्य काम सीप अभिवृद्धि तालिमहरू सञ्चालन गर्नु हो। सीमित स्रोतसाधन भएको यो केन्द्रले प्रशिक्षित प्राविधिक तथा नेतृत्व गर्ने अगुवा कृषकहरू तयार गर्दै आईरहेको छ र प्रशिक्षार्थीहरूको वर्तमान आवश्यकताहरू पूरा गर्न यसको स्रोतहरू अद्यावधिक र परिमार्जन गर्दैजानु पर्ने देखिन्छ। सञ्चार क्षेत्रको वर्तमान परिवेश अनुसार यूट्यूब, इन्टरनेट जस्ता सेवाहरूको उपयोग गरी कृषि प्रसार कार्यकर्ता तथा कृषि उद्यमि, कृषि ब्यवसायि एवं सर्वसाधारण कृषकहरू समेतमा सहजै ब्यक्ति ब्यक्ति सम्म खेती प्रविधि सम्बन्धि नयाँ उन्नत प्रविधिहरू पुर्याउन सकिने अवस्था रहेको छ। तसर्थ, आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक कार्यक्रम अनुसार, ABPSTC सुन्दरपुरले प्रशिक्षण दिने विषयहरू मध्ये अनुसूची:- १ मा दिईएका प्रमुख बालीहरूको खेति प्रविधि सम्बन्धि भिडियो सामाग्री तयार गर्न चाहेकोछ। सोही उद्देश्यका लागि यो TOR तयार गरिएको हो।

२. कार्य जिम्मेवारीहरूको विवरण

एकीकृत रूपमा, यो प्रस्तावित कार्यले अनुसूची १ मा समावेश २५ वटा बाली वस्तु मध्ये केहि वा सबै (कार्यक्रम बजेट अनुसार) शिर्षक को भिडियो सामाग्री तयार गर्ने लक्ष्य राखेको छ। प्रमुख कार्य जिम्मेवारीहरू तल समावेश गरेअनुसारका छन्:

(Signature)

(क) कार्यालयले तोकेको शिर्षक र प्रदान गरेको पाठ्य सामाग्री (स्कृष्ट) का आधारमा भिडियो सामाग्री तैयार गर्ने ।

(ख) तैयार गरिने भिडियोको सामान्य स्पेसिफिकेशन निम्नानुसार हुनेछ ।

- Length: 10-15 minutes
- Language: Nepali Voice with English subtitles
- File format: MP4
- Codec: H.264 file container and an AAC-LC audio codec
- Aspect ratio: 16:9
- Video resolution: 1080p or higher
- Frame rate: 24–30 fps
- Split videos in Introduction, Body, and Conclusion Section

(ग) भिडियो चित्रमा पाठ्य सामाग्री (स्कृष्ट) का आधारमा सम्भव भए सम्म बास्तविक स्थिर र चलचित्र वा चित्रकार द्वार तैयार गरिएको चित्र वा एनिमेशन प्रयोग गरि स्कृष्ट

३. कार्य (काम) को उद्देश्य

परामर्श कार्यको समग्र उद्देश्य अनुसूची:-१ मा संलग्न बाली वस्तुहरूको अनलाइन प्रशिक्षण गर्न योग्य भिडियो सामग्री तयार गर्नु हो ।

यस कार्यले तलका मुख्य विषयहरूलाई सम्बोधन गर्नेछ

क) कार्यालयले तोकेको शिर्षक र प्रदान गरेको पाठ्य सामाग्री (स्कृष्ट) का आधारमा भिडियो सामाग्री तैयार गर्ने ।

ख) कार्यालयको सुझाव तथा सल्लाह बमोजिम भिडियो सामाग्रीलाई उत्कृष्ट, सरल र सामान्य कृषकहरूले समेत बुझ्न सक्ने ढाँचा दिने

४. कार्यको दायरा र सम्पन्न गरिनु पर्ने क्रियाकलापहरू (डेलिभरेबलहरू)

परामर्शदाताले कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र (ABPSTC) सुन्दरपुर, कञ्चनपुरको स्वीकृतिको लागि भिडियो सामाग्रीको अन्तिम मस्यौदा प्रदान गर्न आवश्यक फोटोग्राफि, भिडियोग्राफि, ईडिटिंग, चित्रकारि, एनिमेशन तथा कम्पाईलेशनका कार्यहरू पूरा गर्नेछ ।

५. सम्पन्न गरिनुपर्ने क्रियाकलापहरू र समय सिमाको सूची

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय सिमा
१	सम्झौता बमोजिमको विषयमा कार्यालयले दिएको स्कृष्ट बमोजिम भिडियो तैयारी	चैत्र मसान्त सम्म
२	तयारी सामग्रीहरू छलफलका लागि कार्यालयमा पहिलोपटक पेश गर्ने	२०८१ बैशाख १ गते देखि १५ गते सम्म
३	कार्यालयको सुझाव बमोजिम सामाग्रीमा सुधार तथा परिमार्जन	२०८१ बैशाख १५ गते देखि ३० सम्म
४	परिमार्जित सामग्रीहरू कार्यालयलाई हस्तान्तरण गर्ने	२०८१ जेष्ठ ५ गते सम्म

६. परामर्शदाताको योग्यता

परामर्शदाताको योग्यता तल उल्लेख गरिए अनुसार हुनुपर्दछ ।

क) प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता तथा अद्यावधिक भएको ।

ख) कृषि वा अन्य कुनै प्रविधि तथा जानकारीमुलक भिडियो निर्माण सम्बन्धी कम्तीमा ३ वटा कार्य गरेको ।

ग) परामर्शदाता सँग हुनुपर्ने जनशक्ति

SN	Position
1	Team Leader, Director and Editor
2	Illustrator
3	Lead Graphics and Animation Artist
4	Associate Graphics and Animation Artist
5	Voice Over Artist

७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू

आवेदकले तल उल्लेख गरिए अनुसारका कागजातहरू खाम भित्र सिलबन्दि गरि पेश गर्नुपर्नेछ ।

क) प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता तथा अद्यावधिक भएको कागजातहरू ।

ख) अनुभव सम्बन्धी कागजातहरू

ग) उपलब्ध जनशक्तिको CV

ग) निवेदन तथा TOR को पेज नं ४ बमोजिमको आर्थिक प्रस्ताव

[Handwritten signature]

आर्थिक प्रस्ताव (Financial Proposal)

क) प्रतिबद्धता:

हामि अनुसुचि १ मा रहेका विषयबस्तु मध्ये कार्यालयले माग गरेको कुनै पनि विषयबस्तुको भिडियो सामाग्री निर्माण गर्न तैयार छौं ।

ख) आर्थिक प्रस्ताव:

क्र.सं	विषय	भ्याट सहित बोलकबोल गरेको रकम रु. अंकमा (प्रति भिडियो)	भ्याट सहित बोलकबोल गरेको रकम रु. अक्षरमा (प्रति भिडियो)
१	तोकिएको स्पेशिफिकेशन र अनुसुचिमा उल्लेख भएका विषयहरुको भिडियो बनाए बाफत प्रति भिडियोको कबोल गरेको मुल्य		

संस्थाको छाप:

आधिकारिक हस्ताक्षर:

अनुसूची-१

इस्क्रिप्ट तयार गर्नुपर्ने तालिमका विषय र कक्षाहरू:

तालिमको विषय	कक्षा १	कक्षा २	कक्षा ३	कक्षा ४	कक्षा ५	कक्षा ६	कक्षा ७	कक्षा ८
धान खेति प्रविधि	परिचय, हावापानी र जातहरू	जग्गा तैयारि तथा माटो व्यवस्थापन	बीउ छनौट, ब्याड तैयारि र रोपण	सिंचाई तथा खाद्यतत्व व्यवस्थापन	झारपात तथा अन्य व्यवस्थापन	कीरा र रोग व्यवस्थापन	कटानी तथा बालि भित्र्याउने	बजार तथा लाभ लागत अनुपात
खाद्यान्न, तेलहन र दलहन बालीको बीउ उत्पादन प्रविधि	बीउको परिचय महत्व र विशेषताहरू	बीउ उत्पादनका सिद्धान्तहरू	बीउ उत्पादनको कानुनि प्रक्रिया १	बीउ उत्पादनको कानुनि प्रक्रिया २	खाद्यान्न बालीको बीउ उत्पादन	दलहन बालीको बीउ उत्पादन	तेलहन बालीको बीउ उत्पादन	बीउको भण्डारण तथा लाभलागत अनुपात
गहुँ खेति प्रविधि	परिचय, हावापानी र जातहरू	जग्गा तैयारि तथा माटो व्यवस्थापन र बीउ छर्ने	शुन्य खनजोत प्रविधि	सिंचाई तथा खाद्यतत्व व्यवस्थापन	झारपात तथा अन्य व्यवस्थापन	कीरा र रोग व्यवस्थापन	कटानी तथा बालि भित्र्याउने	बजार तथा लाभ लागत अनुपात
मकै खेति प्रविधि	परिचय, हावापानी र जातहरू १	परिचय, हावापानी र जातहरू १	जग्गा तैयारि तथा माटो व्यवस्थापन र बीउ छर्ने	सिंचाई तथा खाद्यतत्व व्यवस्थापन	झारपात तथा अन्य व्यवस्थापन	कीरा र रोग व्यवस्थापन	कटानी तथा बालि भित्र्याउने	बजार तथा लाभ लागत अनुपात
तोरी खेति प्रविधि	परिचय, हावापानी र जातहरू	तोरी बाली पश्चात खेति गर्न सकिने बालीहरू	जग्गा तैयारि तथा माटो व्यवस्थापन र बीउ छर्ने	सिंचाई तथा खाद्यतत्व व्यवस्थापन	झारपात तथा अन्य व्यवस्थापन	कीरा र रोग व्यवस्थापन	कटानी तथा बालि भित्र्याउने	बजार तथा लाभ लागत अनुपात
मुसुरो खेती प्रविधि	परिचय, हावापानी र जातहरू	जग्गा तैयारि तथा माटो व्यवस्थापन र बीउ छर्ने	दलहन बालीको बीउ लाई राईजोवियम बाट उपचार गर्ने विधि	सिंचाई तथा खाद्यतत्व व्यवस्थापन	झारपात तथा अन्य व्यवस्थापन	कीरा र रोग व्यवस्थापन	कटानी तथा बालि भित्र्याउने	बजार तथा लाभ लागत अनुपात
उखु खेति प्रविधि	परिचय, हावापानी र जातहरू	जग्गा तैयारि तथा माटो व्यवस्थापन	बीउ छनौट, बड प्रविधि र रोपण	सिंचाई तथा खाद्यतत्व व्यवस्थापन	झारपात तथा अन्य व्यवस्थापन	कीरा र रोग व्यवस्थापन	कटानी तथा बालि भित्र्याउने	बजार तथा लाभ लागत अनुपात

Ap

तालिमको विषय	कक्षा १	कक्षा २	कक्षा ३	कक्षा ४	कक्षा ५	कक्षा ६	कक्षा ७	कक्षा ८
आलु खेति प्रविधि	परिचय, हावापानी र जातहरू	जग्गा तैयारि तथा माटो व्यवस्थापन	बीउ छनौट र रोपण	सिंचाई तथा खाद्यतत्व व्यवस्थापन	झारपात तथा अन्य व्यवस्थापन	कीरा र रोग व्यवस्थापन	कटानी तथा बालि भित्र्याउने	बजार तथा लाभ लागत अनुपात
लसुन तथा प्याज खेति प्रविधि	परिचय, हावापानी र जातहरू	जग्गा तैयारि तथा माटो व्यवस्थापन	लसुन खेति प्रविधि	प्याजको बेर्ना तैयारि तथा रोपण	बखै प्याज खेति प्रविधि	प्याजको झारपात, सिंचाई र मलखाद व्यवस्थापन	कीरा र रोग व्यवस्थापन	कटानी तथा बालि भित्र्याउने
गोलभेंडा तथा भेंडे खुर्सानी खेति प्रविधि	परिचय, हावापानी र जातहरू	जग्गा तैयारि तथा माटो व्यवस्थापन	नर्सि, बेर्ना तैयारि तथा रोपण	सिंचाई तथा खाद्यतत्व व्यवस्थापन	झारपात तथा अन्य व्यवस्थापन	कीरा र रोग व्यवस्थापन	विभिन्न विकृतिहरू तथा व्यवस्थापन	फल टिपाई, बजार तथा लाभ लागत अनुपात
प्लाष्टिक टनेलमा तरकारी खेति	परिचय, हावापानी र बालिहरू १	परिचय, हावापानी र बालिहरू १	बाँसको प्लाष्टिक टनेल निर्माण	आधुनिक प्लाष्टिक टनेलको निर्माण	टनेल भित्रको माटो, सिंचाई तथा खाद्यतत्व व्यवस्थापन	थाँक्रा तथा बालिको काँटछाँट	प्लाष्टिक टनेलमा खेति गर्दा देखिने समस्या र समाधानका उपायहरू १ र २	
रोग तथा किरा नियन्त्रणका लागि IPM विधि	परिचय, सिद्धान्तहरू र महत्व	मित्रजिव र शत्रुजिवहरू	किराको जिवन चक्र तथा रोग त्रिकोण	बारिमा किरा र रोगको अवस्था र संख्या तथा आर्थिक हानिको अवस्था	झोलमल बनाउने तरिका	IPM का रोग नियन्त्रण पद्धतिहरू	IPM का किरा नियन्त्रण पद्धतिहरू	प्रांगारिक खेति
कन्ने च्याउ खेति प्रविधि	परिचय र आर्थिक महत्व + लाभ लागत अनुपात	कन्ने च्याउको जैविक र जिवनचक्र	परालको तैयारि	पराल बफ्याउने र थैलामा भर्ने	थैला झुण्ड्याउने तथा सिंचाई	कीरा र रोग व्यवस्थापन	च्याउ टिपाई	च्याउ खेति गर्दा देखिने समस्या र समाधानका उपायहरू
गोब्रे च्याउ खेति प्रविधि	परिचय र आर्थिक महत्व + लाभ लागत अनुपात	गोब्रे च्याउको जैविक र जिवनचक्र	कम्पोष्टको तैयारि	व्याड बनाउने वा थैलामा भर्ने	थैला झुण्ड्याउने तथा सिंचाई	कीरा र रोग व्यवस्थापन	च्याउ टिपाई	च्याउ खेति गर्दा देखिने समस्या र समाधानका उपायहरू

तालिमको विषय	कक्षा १	कक्षा २	कक्षा ३	कक्षा ४	कक्षा ५	कक्षा ६	कक्षा ७	कक्षा ८
लहरे तरकारी खेति	परिचय, हावापानी र बालीहरु	जग्गा तैयारि तथा माटो व्यवस्थापन	नर्सि, बेर्ना तैयारि तथा रोपण	सिंचाई तथा खाद्यतत्व व्यवस्थापन	झारपात तथा अन्य व्यवस्थापन	कीरा र रोग व्यवस्थापन	बगरमा लहरे तरकारी खेति	फल टिपाई, बजार तथा लाभ लागत अनुपात
केरा खेति प्रविधि	परिचय, हावापानी र जातहरु	जग्गा तैयारि तथा माटो व्यवस्थापन	सकर / बेर्ना तैयारि तथा रोपण	सिंचाई तथा खाद्यतत्व व्यवस्थापन	झारपात तथा अन्य व्यवस्थापन	कीरा र रोग व्यवस्थापन	फल टिपाई, बजार तथा लाभ लागत अनुपात	केरा खेति गर्दा देखिने समस्या र समाधानका उपायहरु
माटोको उर्वराशक्ति व्यवस्थापन	माटोको परिचय, बन्ने प्रक्रिया, बनौट र बुनोट	बिरुवालाई चाहिने खाद्यतत्वहरु तिनको भुमिका	हरियोमलका लागि घैँचा खेति	बालि प्रणालिमा कोशे बालिको महत्व	गडचौलामल उत्पादन प्रविधि	कम्पोष्टमल र भकारी सुधार	रासायनिक मलहरु र प्रयोगको तरिका	Residue management
काँक्रो खेति प्रविधि	परिचय, हावापानी र जातहरु	जग्गा तैयारि तथा माटो व्यवस्थापन	बेर्ना तैयारि र रोपण	सिंचाई तथा खाद्यतत्व व्यवस्थापन	झारपात तथा अन्य व्यवस्थापन	कीरा र रोग व्यवस्थापन	कटानी तथा बालि भित्र्याउने	बजार तथा लाभ लागत अनुपात
अदुवा र बेसार खेति	परिचय, हावापानी र जातहरु	जग्गा तैयारि तथा माटो व्यवस्थापन	अदुवा खेति प्रविधि	अदुवा खेति प्रविधि	बेसार खेति प्रविधि	बेसार खेति प्रविधि	कीरा र रोग व्यवस्थापन	कटानी तथा बालि भित्र्याउने
उच्च घनत्व स्याउ खेति प्रविधि	परिचय हावापानी तथा जातहरु	उच्च घनत्व स्याउ खेतिका सिद्धान्तहरु	जग्गा तैयारि तथा माटो व्यवस्थापन	स्याउ रोपण तथा थाँका दिने	स्याउमा काँटछाँट	सिंचाई तथा खाद्यतत्व व्यवस्थापन	कीरा र रोग व्यवस्थापन	फल टिपाई, बजार तथा लाभ लागत अनुपात
सुन्तला तथा जुनार खेति प्रविधि	परिचय, हावापानी र जातहरु	जग्गा तैयारि तथा माटो व्यवस्थापन	बेर्ना तैयारि तथा रोपण	सिंचाई तथा खाद्यतत्व व्यवस्थापन	झारपात तथा अन्य व्यवस्थापन	कीरा र रोग व्यवस्थापन	फल टिपाई, बजार तथा लाभ लागत अनुपात	सुन्तला फलफुलमा हाल देखिएका समस्या र समाधानका उपायहरु

 नेपाल सरकार
 कृषि विकास विभाग
 सुदूरपश्चिम प्रदेश
 कैलाली जिल्ला
 दैलेख
 कृषि विकास विभाग
 सुदूरपश्चिम प्रदेश
 कैलाली जिल्ला
 दैलेख

